

BIBLIOTECA ÎN EPOCA DIGITALĂ

*Ivan PILCHIN,
redactor-șef*

Odată cu apariția mijloacelor electronice de transmitere, stocare și prelucrare a informației, aproximativ pe la mijlocul secolului trecut, inventarea cărții, dar și a bibliotecilor digitale, a fost doar o chestiune de timp. Era un fenomen indispensabil modernizării tehnologice și inovării cibernetice, care a creat premisele pentru conceperea modelului virtual al „galaxiei Gutenberg”.

Dar și bibliotecile virtuale au avut profeții lor. Acum exact 80 de ani în urmă, Jorge Luis Borges a publicat narațiunea fantastică *Biblioteca Babel*, care, într-un fel sau altul, a dat o perspectivă vizionară existenței bibliotecii și a cărții în era digitală și a rolului bibliotecarului drept explorator al legilor Bibliotecii, comparate cu un univers, în care „toate cărțile, oricât ar fi de diferite, sunt alcătuite din elemente identice: spațiul, punctul, virgula, cele douăzeci și două de litere ale alfabetului”. O astfel de Bibliotecă babilonică nu conține două cărți identice, rafturile ei înregistrând „toate posibilele combinații ale celor douăzeci și ceva de simboluri ortografice (număr, deși foarte mare, nu infinit), adică tot ceea ce este posibil să fie exprimat, în toate limbile. Totul”. Imensitatea totală (sau/și totalitară) a unei astfel de biblioteci este utopică și totodată îngrozitoare, căci include opere geniale și absurde, complete și incomplete, frumoase și urâte, necesare și inutile. În condițiile „dataismului” zilelor noastre, profeția lui Borges nu pare a fi deloc doar o născocire metaforică.

Bibliotecarii, înzestrați cu răbdare și tehnologiile moderne, sunt astăzi cei care încearcă să dirijeze ordinea și haosul în procesul de trecere a cărților din formatul lor fizic în cel digital, în crearea unui nou univers informațional și a unei culturi noi de comunicare și cercetare digitală.

Digitizarea patrimoniului cultural local sau universal, ca una din prioritățile momentului, este, în același timp, doar o verigă (necesară și cu atât mai responsabilă) în procesul mai larg de amplificare a digitalizării activității bibliotecilor moderne. Conform

politicilor naționale, o bibliotecă publică modernă trebuie să se axeze pe trei piloni: infrastructură și acces, care includ îmbunătățirea conectivității și accesul la rețele electronice, dar și transferul/generarea de conținut cu ajutorul tehnologiilor avansate; conținut digital și servicii electronice, ceea ce presupune promovarea generării conținutului și serviciilor digitale; capacități și utilizare, ceea ce prevede consolidarea alfabetizării și competențelor digitale, pentru a permite inovarea și stimularea utilizării conținutului digital.

În condițiile interconectării datelor, a dezvoltării accesului deschis la informație, a comunicării preponderent în formatul online, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în anul 2021, și-a propus drept obiectiv să devină o platformă de creare și utilizare a conținutului digital, pentru că resursele informaționale, devenite valoarea intrinsecă a bibliotecilor, sunt tot mai mult solicitate de către utilizatori de a fi disponibile pe Internet.

Astfel, pe parcursul anului 2021, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a dezvoltat și a valorificat conținutul digital prin crearea documentelor audio și video, cărți și diverse aplicații, precum și materiale de referință educaționale atât pentru utilizatori, cât și pentru bibliotecari. S-au pus în aplicare soluțiile tehnologice inteligente deja create, s-au făcut investiții pentru crearea și dezvoltarea resurselor electronice, care vor susține îmbunătățirea calității în domeniul obținerii competențelor digitale ale chișinăuienilor.

În acest sens, Biblioteca Municipală s-a transformat într-un laborator inovator și experimental al dezvoltării produselor digitale (plasate inclusiv pe platforma HAPes – repozitoriul instituțional al BM) și al serviciilor informaționale, stimulând extinderea accesului și conectivității cu utilizatorii. Aceasta, la rândul său, a devenit o contribuție substanțială la realizarea inițiativei comunitare „Chișinău – orașul care învață” și la fortificarea conceptului de dezvoltare urbană „orașul smart”, care integrează tehnologii și sisteme informaționale pentru a administra în mod eficient și securizat resursele capitalei, în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor și dezvoltării comunității.

În acest număr al revistei *BiblioPolis* am încercat să reflectăm aspirațiile și realizările instituției noastre în calea redimensionării aportului bibliotecii publice moderne la formarea și informarea utilizatorilor în epoca digitală. Fără îndoială, e un reușit și foarte promițător început de cale.